Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Torstai 25.11.2021 klo 10.00—11.22

Läsnä
puheenjohtaja Markus Lohi kesk
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Pekka Aittakumpu kesk
jäsen Kim Berg sd
jäsen Kaisa Juuso ps
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Merja Kyllönen vas (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Ilmari Nurminen sd (6, 7, 8) (5 osittain)
jäsen Minna Reijonen ps (4, 5, 6, 7, 8)
jäsen Heidi Viljanen sd
varajäsen Bella Forsgrén vihr (4, 5 osittain)
varajäsen Sari Sarkomaa kok (5 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo
valiokuntaneuvos Harri Sintonen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lastensuojelulain 13 b §:n muuttamisesta
Hallituksen esitys HE 170/2021 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 45/2021 vp

Perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 45/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

4. Valtioneuvoston selvitys: Komission työohjelma vuodelle 2022

Valtioneuvoston E-selvitys E 122/2021 vp

Liiteasiakirja Komission työohjelma vuodelle 2022

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston selonteko kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista

Valtioneuvoston selonteko VNS 6/2021 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selonteko kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista A 5

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä tehtiin seuraavat lisäykset:

Lisättiin kappaleen neljä loppuun seuraava virke: ”*Valiokunta pitää myös tärkeänä, että kannustetaan maahanmuuttajia omatoimisuuteen kotoutumispalvelujen toteutumiseksi ja edellytetään heidän osallistumista kotoutumisprosessiin.*”

Lisättiin kappaleen kahdeksan loppuun seuraavat virkkeet: ”*Kouluterveyskysely osoittaa, että ulkomaista syntyperää olevat nuoret kokivat terveydentilansa merkittävästi muita nuoria huonommaksi. Valiokunta kantaa huolta siitä, ettei selonteon ehdotetuista toimenpiteistä käy selkeästi ilmi, miten mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuuden ongelmiin pyritään vastaamaan.*”

Lisättiin kappaleen 12 jälkeen uusi kappale seuraavasti: ”*Valiokunta huomauttaa, että selonteossa ei ole kiinnitetty huomiota ikääntyneiden maahanmuuttajien asemaan sekä heidän tarvitsemaansa hoitoon ja hoivaan liittyviin erityistarpeisiin. Myös maahanmuuttajaväestö ikääntyy ja tämä tulisi huomioida asianmukaisesti osana selontekoa.*”

Lisättiin kappaleen 14 loppuun seuraava virke: ”*Kielikoulutuksessa on perusteltua ottaa käyttöön myös kielikokeet, joilla voidaan arvioida koulutuksen riittävyyttä ja jatkokoulutustarpeita.*”

Lisättiin kappaleen 14 jälkeen uusi kappale seuraavasti: ”*Riittävän kielitaidon hankkiminen on myös maahanmuuttajan itsensä vastuulla. Valiokunta toteaa, että kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 17 §:n 4 momentin mukaan maahanmuuttajan oikeutta työttömyysetuuteen voidaan rajoittaa siten kuin työttömyysturvalaissa säädetään tai toimeentulotukea alentaa siten kuin toimeentulotuesta annetussa laissa säädetään, jos*

maahanmuuttaja kieltäytyy ilman pätevää syytä kotoutumissuunnitelman laatimisesta, sen tarkistamisesta tai osallistumasta kotoutumissuunnitelmassa yksilöidysti sovittuun toimenpiteeseen."

Lisättiin kappaleen 19 loppuun seuraava virke: "*Riittävä kielitaito ehkäisee myös maahanmuuttajiin kohdistuvia ennakkoluuloja ja kielteisiä asenteita.*"

Lisättiin uusi kappale viimeiseksi kappaleeksi "*Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että vaikka selonteossa on tunnistettu maahanmuuttajanaisten ja -tyttöjen riski joutua sukuelinten silpomisen uhriksi, selonteko ei sisällä konkreettisia toimenpiteitä tämän riskin vähentämiseksi. Selonteko sisältää ainoastaan toteamuksen siitä, että silpomisen läpikäyneille naisille tarjottaisiin erityispalveluna erityistä hoitoa ja tukea. Tähän liittyen valiokunta toteaa, että sukuelinten silpominen on törkeä ihmisoikeusloukkaus ja lainsäädännöllä tulee varmistua näiden rikosten ennaltaehkäistystä ja selvittämisestä.*"

Muilta osin lausuntoluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen toimintakertomus vuodelta 2020

Kertomus K 6/2021 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

7. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 26.11.2021 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen